

Udkast til

Miljøgodkendelse
af IE Sohold på
Torupvej 42, 9640 Farsø

Gældende fra
dag. måned 2025

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Afgørelse	3
3. Situationsplan	5
4. Vilkår	6
4.1 Matrikulære forudsætninger for afgørelsen	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
4.2 Anlæg og teknologi	6
4.3 Forebyggelse af forurening	7
4.4 Forebyggelse af gener	7
4.5 BAT for drift og ressourceforbrug	9
4.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	9
4.7 Ophør	9
5. Kommunens vurdering	10
5.1 anlæg og teknologi	10
5.2 Forurening fra husdyrbruget	11
5.3 Gener fra husdyrbruget	14
5.4 Bedste tilgængelige teknologi (BAT)	16
5.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	17
5.6 Alternativer og ophør	18
5.7 Samlet vurdering	18
6. Øvrige oplysninger	18
6.1 Andre tilladelser	18
6.2 Offentliggørelse	18
6.3 Tilsynsmyndighed	19
6.4 Klage og søgsmål	19
6.5 Underretning	20
6.6 Stamdata	21
7. Bilag	22
7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering	22

2. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed miljøgodkendelsen efter § 16 a stk. 2.1 i husdyrbrugsloven¹ til at udvide husdyranlægget på Torupvej 42, 9640 Farsø med BFE nr. 8847029 beliggende på matr.nr. 1bn Torup Præstegård, Farsø.

CVR-nr. for bedriften er 40261842, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 75270. Ansøger driver ligeledes Fredbjergvej 85 med CHR nr. 32 387, samt Fredbjergvej 71 med CHR nr. 14 908. På trods af den driftsmæssige sammenhæng er ejendommene ikke forureningsmæssigt forbundene idet Torupvej 42 ligger længere væk end kravene for forbundenhed².

Det er første gang, der søges om godkendelse efter § 16 a stk. 2.1, derfor bliver hele husdyrbrugets miljøforhold vurderet samlet. Den eksisterende godkendelse bortfalder, når denne godkendelse er taget i brug.

Godkendelse er givet på de vilkår som er listet i kapitel 4. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis projektet ikke er gennemført og byggeri ikke er færdigmeldt inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Hvis godkendelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år³.

Med godkendelsen implementeres BAT-konklusionen for IE-brug for intensivt opdræt af fjerkræ og svin jf. IE-direktivets art. 6. Husdyrbruget skal fra denne godkendelse er taget i brug, overholde særreglerne for IE-brug, der fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages allerede efter 8 år, hvilket er i 2032.

Vilkårene i miljøgodkendelsen har 8 år retsbeskyttelse, i særligtilfælde kan vilkår ændres ved påbud på et tidligere tidspunkt⁴.

Det er en forudsætning for miljøgodkendelsen, at bygninger og produktionsarealer placeres som ansøgt.

Miljøgodkendelsen omfatter

Ejendommen omfatter stald- og opbevaringsanlæg til et sohold. Den nu nuværende godkendelse er udløst af et ønske om at opføre en nye farestald samt en gyllebeholder på ejendommen. Se kapitel 3 – situationsplan.

¹ LBKG. nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² § 43 i bek. nr. 1089 af 16-10-2024 om Godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

³ Husdyrbruglovens §§ 59a

⁴ Husdyrbruglovens § 40 stk. 2.

Vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport (se kapitel 7) er gennemgået, vurderet (i kapitel 5) og fundet tilfredsstillende.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt.

Det er en forudsætning for det samlede projekt at den nye gyllebeholder bliver med et overfladeareal på mindst 1.013 m², samt at den overdækkes med telt, ellers lever ansøgte ikke op til BAT. Derfor kan udvidelsen ikke udnyttes før beholder med telt er opført.

Vesthimmerlands Kommune vurderer, at den ansøgte stald er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift, samt at gyllebeholderen er nødvendig jf. markdriften. Vi vurderer endvidere, at byggeriet ikke vil påvirke områdets landskabelige værdier væsentligt. Vi vurderer at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper, hverken i eller uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

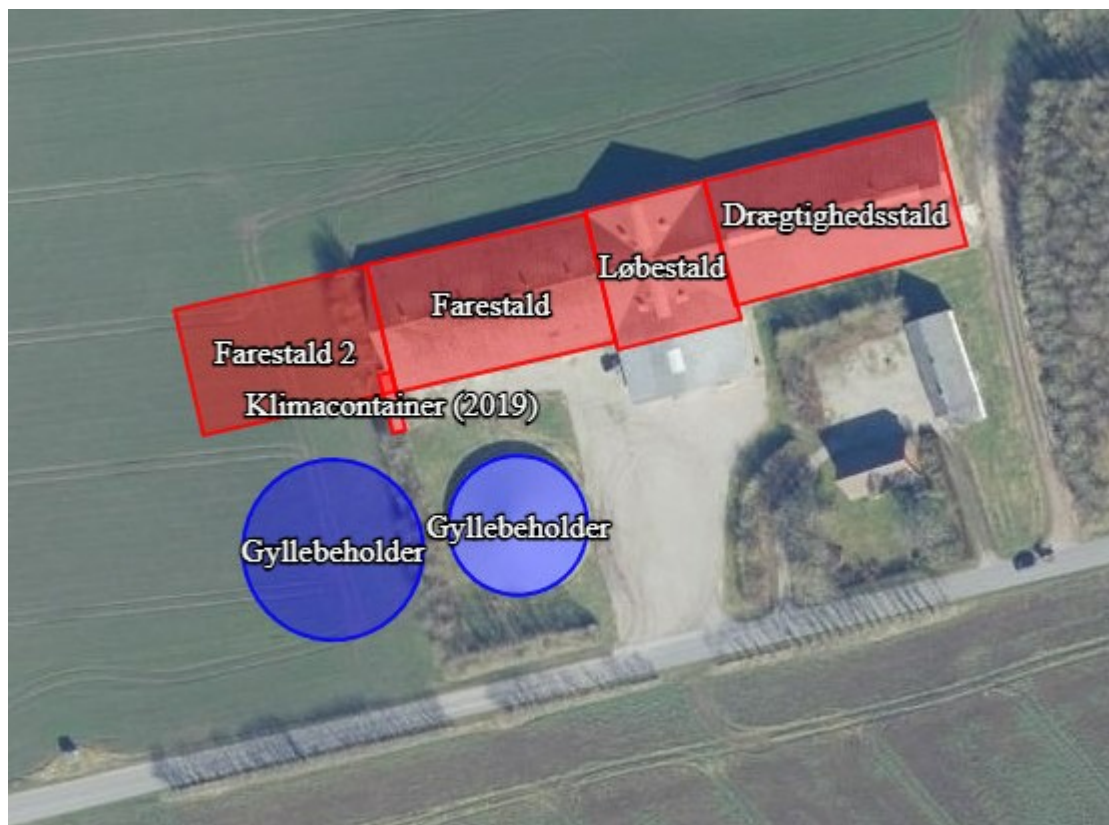
Endeligt vurderer vi, at driften af anlægget ikke vil være til gene for de omkringboende.

På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Vesthimmerlands Kommune

Pernille Bildsø
Miljøsagsbehandler

3. Situationsplan

Situationsplanen indeholder følgende bygninger med produktionsarealer og gødningsopbevaring.

Eksisterende

1. Farestald
2. Løbestald
3. Drægtighedsstald
4. Gyllebeholder (3.000 m³ / 607 m²)

Nyt

5. Farestald 2
6. Gyllebeholder (4.050 m³ / 1.056 m²)

Skal tage ud af drift

7. Klimacontainer (2019)

4. Vilkår

4.1 Anlæg og teknologi

1. Stalde og staldefsnit skal indrettes og anvendes i overensstemmelse med ovenstående situationsplan (kapitel 3) og som anført:

Stald	Staldtype	Produktions-areal, m ²	Teknologi	Dyretyper
1. Farestald (1.177 m ²) - eksisterende	Kassestier, fuldspaltegulv	661 m ²	-	Søer, diegivende
	Drænet gulv + spalter (50%/50%) (Nyt)	130 m ²	-	Smågrise
2. Drægtighedsstald (1.217 m ²) – eksisterende	Løsgående, Delvis spaltegulv	1.063 m ²	-	Søer, golde og drægtige
3. Løbestald (710 m ²) - eksisterende	Løsgående, Delvis spaltegulv	71 m ²	-	Søer, golde og drægtige
	Individuel opstaldning, Delvis spaltegulv	293 m ²	-	Søer, golde og drægtige
4. Farestald 2 (1.013 m ²) – ny stald	Delvis spaltegulv, 50 – 75% fast gulv (Nyt)	202	Udslusning *	Slagtesvin*
	Kassestier, fuldspaltegulv (Nyt)	467 m ²	Udslusning *	Søer, diegivende

*udslusning i henhold til § 36 i husdyrgodkendelses bekendtgørelsen; *Polte produktion og * udslusning i henhold til § 35 i husdyrgodkendelses bekendtgørelsen

2. Gødningslagre skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Gødningstype	Areal, m ²	Overdækning
Gyllebeholder, ca. 3.000 m ³	Flydende	607	Teltoverdækning
Ny Gyllebeholder, 4.050 m ³	Flydende	1.013	Teltoverdækning

3. Ny gyllebeholder skal være opført, med telt før der sættes dyr ind i farestald 2. Beholderen må ikke have et overfladeareal på under 1.013 m².
4. Begge gyllebeholderen skal altid være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
5. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
6. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

7. Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Landskab

8. Der skal etableres en min. 1 meter bred eller 3-rækket afskærmende beplantning omkring Farestald 2 og gyllebeholderen (jf. beplantning plan bilag 7.3). Beplantningen skal sættes i en afstand til gyllebeholderen, der sikrer et arbejds- og sikkerhedsbælte rundt om beholderen. Den afskærmende beplantning skal plantes senest 1 år efter etableringen af gyllebeholderen. Den afskærmende beplantning skal vedligeholdes ved udskiftning af udgåede planter.
9. Tilbygningen til farestalden skal opføres i samme materiale som eksisterende bygninger (røde mursten (mørkegrå 'trekant') og gråt tage) så bygningen forsat visuelt fremstår som en samlet enhed.

4.2 Forebyggelse af forurening

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

10. Der skal altid være en opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrbrugets husdyrgødning på mindst 9 måneder.
11. Gyllebeholderne skal inspiceres mindst en gang om året, og evt. vedligeholdelse skal udføres.

Spildevand og overfladevand

12. Tagvand fra eksisterende og nye tage skal ledes til faskin henholdsvis vest og øst for anlægget.
13. Diesel tank(e) skal placeres på fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
14. Smøreolie, hydraulikolie, motorolie og lignende skal opbevares efter reglerne i "forskrift af olier og kemikalier" så der ikke opstår risiko for forurening.
15. Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpepestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft og kloak.

Uheld og risici

16. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 99 66 70 00.
17. Spild af miljøfarlige stoffer (olie, kemikalier etc.) skal straks opsamles.

4.3 Forebyggelse af gener

Lugt

18. Der skal altid være god staldhygiejne i alle staldafsnit

19. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.

Støv

20. Transport til og fra ejendommen skal ske på en måde, som begrænser støvgener for omboende.

Støj

21. Indblæsning af foder må kun foregå mellem 7 og 18.

22. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*): Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

23. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.
24. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Skadedyr

25. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
26. Forekomst af rotter skal forebygges. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

4.4 BAT for drift og ressourceforbrug

Ressourceforbrug

27. Den mekaniske ventilation skal vedligeholdes og rengøres således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation.

4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

28. Der skal altid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.6 Ophør

29. Ved ophør af husdyrproduktionen skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning i det omfang de ikke længere er i drift. Husdyrgødningen skal anvendes i overensstemmelse med gødningsanvendelsesbekendtgørelsen⁵.

⁵ Bek. nr. 1025 af 30-06-2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

5. Kommunens vurdering

Ansøger har i projektbeskrivelsen og miljøkonsekvensrapporten⁶ redegjort for udvidelsen og beskrevet husdyrbrugets potentielle indvirkning på omgivelserne. Kommunen har behandlet ansøgningen på grundlag af disse oplysninger.

Generelle forhold/historik

Tilladelse til etablering af ejendommen med en sobesætning på 550 årssøer blev givet i 2003 af Nordjyllands Amt. I 2008 fik ejendommen sin første godkendelse efter husdyrbruglovens § 11⁷ til en produktion bestående af 620 årssøer i eksisterende stalde, samt en gyllebeholder med fast overdækning. I 2019 blev der givet miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 1 i husdyrbrugloven, til uændret produktion i eksisterende stalde samt lovliggørelse af en opført klimacontainer til smågrisene.

Ansøger søger nu om at udvide eksisterende sohold på adressen Torupvej 42, 9640 Farsø, samt at opføre en ny gylletank på 4.050 m³. Udvidelsen af dyreholdet skal ske ved at der bygges ny stald på 1.010 m², til faresøer og til polte, i forlængelse af den eksisterende farestald. Den eksisterende poltestald ændres til sygestier, og 24 farepladser i eksisterende farestald ændres til klimagrise. Dette betyder at det fremtidige sohold kommer over grænsen for IE-husdyrbrug på 750 stipladser til søer. Hele husdyrbruget skal derfor godkendes efter § 16 a stk. 2.1. Når denne godkendelse er taget i brug, bortfalder den eksisterende miljøgodkendelse efter § 16 a stk. 1. Ejendommen er herefter underlagt regler for IE-husdyrbrug uanset dyreholdet størrelse.

Udover ejendommen på Torupvej 42, driver ansøger også Fredbjergvej 85 med CHR nr. 32 387 beliggende 250 m vest for anlægget og Fredbjergvej 71 med CHR nr. 14 908 beliggende ca. 530 m syd for anlægget. De 3 ejendomme er driftsmæssigt sammenhængende, men pga. afstanden mellem dem vurderes de ikke at opfylde kravene til forureningsmæssigt forbundenhed⁸.

5.1 Anlæg og teknologi

Ejendommen ligger ca. 800 m nord for Farsø i et område der er karakteriseret som *"bølgede til storbakket morænelandskab", "inddelt af levende hegn, spredt bevoksning og fritliggende gårde"*.

Ejendommen ligger uproblematisk i forhold til kommuneplanens ramme – område er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde. Området er udpeget som ønsket skovrejsningsområde. Udvidelse af torupvej 42 vurderes ikke at have indflydelse på mulighederne for dette.

Ansøger oplyser, at både stalden og gyllebeholderne er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom, og at det er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet.

Kommune vurderer at stalden er erhvervsmæssigt nødvendig, men at gyllebeholderen er større end hvad der kan vurderes som erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Ansøger har redegjort for at beholderen er nødvendigt for den samlede bedrift. Dette accepteres. Eksisterende læhegn skal fældes i forbindelse med projektet. Der bliver etableret erstatningshegn vest for den nye stald. Kommunen vurderer, at det ansøgte byggeri ikke ændrer væsentligt på de

⁶ Bilag 7.1

⁷ Lov nr. 1572 af 20-12-2006 om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug, som konsolideret d. 01-07-2008 (da gældende)

⁸ § 43 i husdyrgoedkendelsesbekendtgørelsen.

landskabelige værdier når der etableres læhegn vest for det nye byggeri. Både stald og gyllebeholderens placering er dermed forenelig med de landskabelige forhold og kommunens planer for området.

Den nye beholder ønskes opført tæt på Torupvej. Det er derfor vigtigt at være bevidst om afstandskravet på 15 m til vej, når beholderen opføres.

Kommunen har fastholdt tiltag til indpasning af byggeriet med vilkår, herunder krav om beplantning. Det er derfor Vesthimmerlands Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil tilsidesætte de landskabelige værdier eller er i konflikt med planer for udvikling i kommunen.

Ammoniak emission samt reduktion jf. Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

I projektbeskrivelsen har ansøger redegjort for at husdyrbruget er indrettet og drives således at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT er truffet.

Det vejledende BAT krav er i husdyrgodkendelse udregnet til 3.352 for stald og 527 for lager, i alt 3.879 kg NH₃-N/år. Ammoniak emissionen er primært afhængig af dyretyper og gulvvalg. Det eksisterende anlæg består af delvis spaltegulv til søer og drænet gulv til smågrise. Dette er i 2019 vurderet som BAT, når der samtidig er telt på ejendommens gyllebeholder.

Ejendommens faktiske ammoniakemission er på 3.971 kg NH₃-N/år, hvilket er større end det udregnede BAT krav. Dette skyldes, at der ikke konsekvent vælges BAT-gulv i de nye arealer. I den nye farestald opføres arealet til polte med delvis spaltegulv m. 50-75% fast gulv, hvilket er bedre end BAT. Til gengæld har man valgt fuldspaltegulv i farestierne. Fuldspalter har en emissionsfaktor på 1,3 kg NH₃-N pr m², BAT kravet er 0,59 kg NH₃-N pr m². I den eksisterende farestald ændres 24 stier til smågrise. Der er tale om renovering af eksisterende farestald hvor der foretages ændringer i inventar og tilføjes måtter. Derved bliver gulvtypen sammenlignelig med drænet gulv og spalter. Der vælges dermed ikke BAT gulv for smågrise, ændring til BAT gulv vil kræve gennemgribende renovering, hvilket ansøger finde uproportionalt. BAT niveauet opnås på anden vis.

BAT kravet for eksisterende anlæg er fastsat i miljøgodkendelsen fra 2019 og forudsætter at eksisterende gyllebeholder har fast overdækning. Dette tiltag gav en ammoniak emission der lå 93 kg NH₃-N/år under det vejledende BAT krav i 2019. Ansøger har derfor anmodet kommunen om at måtte udnyttet denne forskel i dag og foreslået at BAT-kravet blev øget til 3.972 kg NH₃-N/år for anlægget, hvilket kan accepteres. Når der også sættes telt på den nye gyllebeholder ejendommens emission 3.971 kg NH₃-N/år, hvilket lige præcis er nok til at BAT er overholdt. Gyllebeholderens størrelse er fastsat med vilkår, da BAT ikke er overholdt hvis der opføres en mindre beholder.

Da ejendommens faktiske emission er 1 kg NH₃-N/år under BAT kravet er det kommunens vurdering at ammoniakemissionen er reduceret til BAT niveau.

5.2 Forurening fra husdyrbruget

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering

og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpemidler samt arbejdsstyrke ved driftsforstyrrelser og uheld.

Ammoniakdeposition og beskyttet natur

I ovenstående kapitel vurderede vi, at ansøger har gjort det nødvendige for at sikre at staldanlægget lever op til BAT hvad angår ammoniak emission, så der ikke udledes mere ammoniak fra ejendommen end man kan forvente af et anlæg af denne type og alder.

Det skal samtidig vurderes om anlægget kan påvirke nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer. Idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer.

Ejendommen ligger ikke naturnært. Nærmeste kategori 1 og 2 ligger flere kilometer fra anlægget, anlægget kan ikke påvirke naturen over disse afstande. Der findes kategori 3 natur inden for 1 km af anlægget som modtager ammoniakdeposition men totaldepositionen er max 0,1 kg N pr ha pr år og udvidelsen giver ikke anledning til merdeposition i forhold til niveauet indenfor de seneste 8 år. Dermed er husdyrgodkendelses bekendtgørelsens depositionsloft ikke overskredet. Endelig har ansøger vurderet på natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven⁹, dette er eneste type natur der modtager en merdeposition. Total og merdeposition er henholdsvis 0,3 og 0,1 kg pr ha pr år.

Kommunen har ikke kendskab til forekomsten af Bilag IV arter, rødlistearter eller fredet arter indenfor 1 km af anlægget. Der er dog flere arter så som Markfirben, Stor vandsalamander, spidssnudet frø og flagermus, der kan have levested, eller sporadisk ophold omkring anlægget. Projektet må ikke ændre på disse muligheder. Da husdyrgodkendelses bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak ikke er overskredet vurderer vi at ammoniakdeposition ikke kan give anledning til ændring af voksesteder eller yngle- og rastesteder for bilag IV arter. Da husdyrgodkendelses bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniak er dokumenteret overholdt, er der ikke behov for yderligere reduktion af ammoniak.

Både den nye stald og gyllebeholder opføres på et areal med eksisterende læhegn, men da projektområdet fremstår som landbrugsareal, læhegnet er fra 2005 uden hulrum mm. og arealet ikke indeholder ikke søer, vådområder eller vandløb, er det kommunens vurdering, at det ikke er egnede yngle- og rastesteder for bilag IV arter, yderligere omkring kommunens samlede vurdering og begrundelse fremgår af bilag 7.4.

Samlet set vurderer kommunen dermed at, endvidere at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller påvirke truede dyre og plante arter, såvel i som uden for Natura 2000 områder.

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

Der produceres udelukkende gylle i staldanlæggene. Gyllen udsluses fra staldene og opbevares i ejendommens gyllebeholder. I den nye farestald skal der ske hyppig udslusning af gyllen¹⁰, for at reducere udledningen af drivhusgasser.

⁹ LBKG nr. 927 af 28-06-2024 om naturbeskyttelse (som konsolideret d. 30-12-2024).

¹⁰ § 35 og 36 i husdyrgodkendelses bekendtgørelsen

Gyllen opbevares i ejendommens gyllebeholder, hvorfra det udspreddes på egne marker. Ejendommen råder over 1 gyllebeholder på 3.000 m³, beholderen er forsynet med fast overdækning. I nuværende beholder er der kapacitet til nuværende produktion, ca. 700 søer. På baggrund af normalt forventer kommunen at der produceres ca. 5.200 ton gødning på ejendommen efter udvidelsen. Dermed skal kapaciteten udvides for at imødekomme kravet om 9 mdr. kapacitet efter udvidelsen.

Der ansøges om en ny beholder på 4.050 m³. I forhold til normproduktion bliver der fremadrettet en kapacitet på 17 mdr., hvilket er over hvad der kan betragtes som erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Udover Torupvej 42 er kapaciteten på Fredbjergvej 85 også lav. Derfor er der behov for større kapacitet på bedriftsniveau. Efter opførelse af gyllebeholderen på Torupvej 42 vil der være kapacitet til ca. 16.000 tons på bedriften, inklusive beholderne på fredbjergvej 71 og 85. 16.000 tons er forsat over kapacitetsbehovet for bedriften i forhold til gødningsproduktion, men da ansøger har redegjort for at der kræves ca. 16.000 tons gylle at imødekommet gødningsbehovet for bedriftens 400 ha, er det kommunens vurdering at en gyllebeholder på 4.050 m³ er erhvervsmæssigt nødvendigt for den samlede bedrift. Med en opbevarings kapacitet på hvad der svarer til 12 mdr. gødningsbehov på bedriften, kan det sikres at udbringning af husdyrgødning kan ske præcis når det er mest fordelagtigt for bedriften.

Da kapaciteten overskrider minimumskravet fra gødningsbekendtgørelsens¹¹ er det kommunens vurdering af der er tilstrækkelig kapacitet til sikre at gødning kan opbevares til det kan anvendes forsvarligt, uden risiko for forurening og i overensstemmelse med reglerne i gødningsanvendelsens bekendtgørelsen¹². Kommunen fastholder kravet om 9 mdr. opbevaringskapacitet med vilkår.

Spildevand og overfladevand

Spildevand på ejendommen er oplyst til at dække over vaskevand, som ledes i gyllekanalerne samt sanitærvaskvand der ledes i ejendommens trix tank.

Der er søgt om og indhentet tilladelse til etablering af en faskine til nedsivning af tagvand. Når denne er opført og i drift forventes det ikke, at overfladevand fra tagene kan give anledning til forurening når tilladelsens vilkår følges.

Affaldshåndtering

Husdyrbrug skal følge regler for affaldshåndtering og kommunens affaldsregulativ for erhvervsaffald. Som IE-husdyrbrug er virksomheden også yderligere forpligtet til at iagttage affaldshierarkiet. Ansøger oplyser at dette sker. Dette vurderes løbende gennem de regulære affaldstilsyn, som kommunerne skal udføre fra 2025.

Uheld og risici

Driften af husdyrbruget forventes ikke at kunne give anledning til forureningsrisiko, når lovgivning på området og godkendelsens vilkår følges. Dermed er den største risiko for forurening, situationerne der opstår utilsigtet. Da husdyrbruget er et IE-brug er der udformet en beredskabsplan med procedure for håndtering af større hændelser eller uheld. Denne beskriver hvordan situationer som brand, gylle overløb, brud på tanken, samt olie eller kemikalie udslip skal håndteres.

¹¹ § 10 i Bek. nr. 2243 af 29-11-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

¹² Bek. nr. 931 af 16-07-2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

Risikoen for punktforurening med olie og kemikalier anses minimal. Der opbevares ikke olie på ejendommen. De forskellige hjælpemidler såsom rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet. De opbevares i teknikrum på ejendommen på en sådan måde at eventuelt spild let kan opsamles og i øvrigt i henhold til kommunens "forskrift for opbevaring af olie og kemikalier"¹³. Punktforurening fra stalde mm. vurderes ligeledes minimal, da der er støbt bund og gylle føres i lukkede rør.

Der er stillet vilkår til, at der på tilsynsmyndighedens forlangende skal kunne fremvises dokumentation for at afløb i forbindelse med etablering af stald og gyllebeholder er udført af en autoriseret kloakmester. Vilkåret er stillet for at sikre, at husdyrgødningsbekendtgørelsen regler desangående er overholdt. Dermed sikres det, at afløb føres gennem tætte, lukkede ledninger til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 8, samt at der er tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

Gyllebeholderen kontrolleres rutinemæssigt for utætheder og er underlagt 10 års beholderkontrol. Dermed er risikoen for kollaps minimeret. Da der er stor opbevaringskapacitet på ejendommen er der ligeledes minimal risiko for overløb.

Endeligt ligger anlægget ikke specielt udsat, hvad angår risiko for forurening af omgivelserne. Der er hverken vandførende grøfter eller vandløb indenfor 750 m af anlægget. Nærmeste sø ligger ved Fredbjergvej 85 ca. 300 m vest for anlægget. Kommunen har ikke kendskab til dræn eller lignende der afleder til vandmiljøet. Ejendommen ligger indenfor et område med særlig drikkevandsinteresse. Risikoen for at gylle uheld eller lignende forurener drikkevandet er dog minimal. Som det frem går af beredskabsplanen og ansøgningsmateriale er den største risiko for forurening, forurening af ejendommens egen boring beliggende ca. 25 m syd for løbe- og drægtighedsstalden. Terrænet skråner væk fra boring, som også er sikret med en 20 cm opkant. Skulle der opstå forurening af jordoverfladen, vurderes det at en sådan forurening, kan håndteres uden væsentlig risiko for forurening af overflade eller grundvand.

Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af forurening med vilkår. I kraft af IE-særregler er der krav om at have og opdatere en beredskabsplan på ejendommen, denne vil reduceres risiko for skader på miljø hvis der skulle ske uheld.

5.3 Gener fra husdyrbruget

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener med vilkår.

Lugt

De beregnede lugtgeneafstandene på hhv. 131, 248 og 415 meter til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og by er alle overholdt, anlægget drift bør derfor ikke give anledning til lugtgener over tåle niveau. De reelle afstande fremgår af nedenstående tabel.

¹³ <https://vesthimmerland.dk/erhverv/affald-og-miljoe/opbevaring-af-olie-og-kemikalier>

Miljøgodkendelse af sohold på Torupvej 42, 9640 Farsø

Tabel 1: geneafstande og reelle afstande til følsomme recipienter.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet geneafstand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Genekriterie overhold
Byzone	Farsø By	415	886	Ja
Samlet bebyggelse / Rekreativt område	Fredbjergvej 48	248*	919	Ja
Enkelt bolig	Torupvej 40	131	154	Ja

* Geneafstanden er korrigeret for vindretning jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 B, da anlægget ligger nord for ejendommen, den ukorrigerede afstand er 275 m.

Øvrige gener

Anlægget ligger relativt nabonær idet den nærmeste nabobeboelse ligger kun ca. 60 m øst for anlægget. Dog er der et område med beplantning mellem anlægget og denne nabo. Det vurderes at være med til at skærme naboen for gener fra anlægget.

Belysning i staldende og 'udendørs' kan give gene. Anlægget er omkredset af læhegn mod øst og vest og der er ingen nabobeboelse indenfor 500 m mod hverken nord eller syd. Da lys desuden kun anvendes efter behov ved ophold på og omkring anlægget og er begrænset til de lovmæssigkrav, vurderes det ikke at give anledning til gener.

Forekomsten af skadedyr forebygges ved management. Der anvendes rovfluer og kemisk fluebekæmpelse og der er indgået aftale med et privat bekæmpelsesfirma.

Flere processer på anlægget kan give anledning til støj, støv eller rystelser. Her i blandt foderanlægget, ventilationssystemet og transport på, til og fra anlægget. Gener søges generelt dæmpet ved valg af teknologi, afskærmning samt ved primært at gennemføre processerne i dagtimerne hvor tålegrænserne er højest og påvirkning fra husdyrbruget vil give anledning til mindst gene. Foderanlægget er placeret indendørs så støj skærmes, fodersiloerne er monteret med støvcykloner mod støv. Der sker indblæsning af foder ugentligt, for denne aktivitet er der sat vilkår om at det kun må ske om dagen mellem kl 7-18 da aktiviteten ellers formentligt vil støje over støjgrænsen nævnt i vilkår 22. Ventilationsanlægget ren- og vedligeholdes for at reducere både støj og energiforbrug, dette sker 2 gange årligt, hvilket vil fremgå af ejendommens vedligeholdelses plan. Transport kan være kilde til støv, rystelser og støj. Antallet af transportere vurderes at stige primært fordi der skal bringes mere gylle ud fra Torupvej 42 i fremtiden når den nye beholder er opført. Der er adgang til anlægget via Torupvej. Der er gode udkørselsforhold og inden beboerne tæt på indkørslerne. Ansøger oplyser at der tages særlige hensyn til de omkringboende.

Kommunen har ikke kendskab til klager over ejendommens nuværende drift. Dog er der i høringsperioden indsendt bemærkninger fra naboen omkring frygt for yderligere lugt og støj gener. Vi har sat vilkår om at foder indblæsning kun måske i dagtimerne, da det ellers vurderes at denne aktivitet kan give gener, derudover over er det ikke vires vurdering af anlægget er til gene. I forbindelse med årlig indberetning skal landmanden dokumentere at ventilationsanlægget ren- og vedligeholdes, hvilket reducere risiko for lugt og støj gener. Der er derefter Kommunens vurdering at

udvidelsen på anlægget ikke vil give anledning til væsentligt gene eller at tåleniveauet vil overskrides. Dermed vurderer vi driften på anlægget uden at det er til væsentlige gener for omgivelserne.

Driften vil jævnligt blive undersøgt i forbindelse med miljøtilsyn på ejendommen. Hvis kommune opdager uhensigtsmæssigheder eller på anden vis gøres opmærksom på at driften giver gener, vil forholdet blive taget op og der kan sættes krav om yderligere afværge foranstaltninger.

5.4 Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Idet husdyrbruget godkendes som et IE-brug er der redegjort for BAT indenfor følgende 5 områder:

- Staldteknologi og BAT for ammoniak
- Foder og BAT for ernæringsmæssig styring
- Forbrug af vand og energi og BAT for effektiv energiudnyttelse
- Støv – behandlet under gener i ovenstående kapitel
- BAT i forhold til management herunder Godt landmandskab, miljøledelse

Foder og BAT

Ansøger oplyser at der på anlægget anvendes tørfoder som udfodres 4 gange i døgnet. Der er løbende foder kontrol og der anvendes fasefodring så foderet er tilpasset dyrenes behov. Det tilsættes fytase som sikre bedre fosfor optagelse, hvorved fosfor i gyllen minimeres.

Det er kommunens vurdering at de beskrevne tiltag lever op til BAT, da det beskrevne lever op til særregler for IE-brug angående foder og er i overensstemmelse med BAT-konklusion og -referencedokumenter.

Energi-, vand- og ressourceforbrug og BAT for effektiv energiudnyttelse

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens kap C.2 redegjort for hvordan husdyrbruget lever op til BAT hvad angår energi, vand og ressourceforbrug.

Det er kommunens vurdering at anlæggets valgte løsninger er i overensstemmelse med BAT-konklusion og -referencedokumenter.

Miljøledelse og management – herunder egenkontrol

EU-Kommissionen har offentliggjort BAT-konklusioner for husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug). BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, der gælder alle IE-husdyrbrug.

Ansøger har redegjort for management i kapitel C.2. Ejendommen har fokus på løbende at efteruddanne medarbejdere, der udarbejdes en APV, der laves en plan for daglig tilsyn af dyr og produktionsanlæg samt plan for service og kontrol. Der ligeledes udarbejdet en beredskabsplan. Endelig er der fokus på godt landmandskab. Der vil ligeledes blive indført et miljøledelsessystem på anlægget.

Det er kommunens vurdering at, de beskrevne tiltag er i overensstemmelse med BAT-konklusion og -referencedokumenter.

Samlet vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at ansøger har redegjort for at husdyrbruget er indrettet og drives således at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT løbende bliver truffet.

Derudover er BAT-konklusionerne implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹⁴ som særregler for IE-brug, med følgende overordnet emner:

- Miljøledelse
- Generelt krav om oplæring af personale
- Generelt krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse
- Beredskabsplan
- Generelle krav til fodringsteknikker
- Generel pligt til at anvende energibesparende belysning
- Generelt krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg
- Generelt krav om årlig indberetning

I henhold til BREF er miljøledelse, effektiv energiudnyttelse, minimering af støj-, støv- og lugtemissioner og vandforbrug, samt godt landmandskab BAT. Et IE-brug skal til en hver tid kunne dokumentere overholdelse af generelle regler for IE-husdyrbrug. Derved sikres det at husdyrbruget lever op til BAT.

Det er kommunens vurdering at ejendommen lever op til BAT, når ejendommen fortsat drives i overensstemmelse med godkendelsen vilkår og særregler for IE-husdyrbrug.

5.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Bedriften og vilkårene i denne miljøgodkendelse vil løbende ved tilsyn blive gennemgået af tilsynsmyndighederne sammen med ejeren. Sker der uregelmæssigheder, der har en betydende indvirkning på omgivelserne, kontaktes tilsynsmyndighederne.

Vilkår vedr. kontrol og egenkontrol fremgår af afsnit 4.6. Udover disse vilkår er der for IE-brug indført særregler om logbog, dokumentation og årlig indberetning til kommunen. Et IE-brug skal 1 gang årligt indsende følgende¹⁵:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Informationerne skal indsendes senest d. 31. december med mindre kommunen har modtaget oplysningerne i forbindelse med tilsyn i indeværende år. Ovenstående dokumentation skal derudover opbevares i 5 år og kunne forevises på forlang på forlang i forbindelse med tilsyn.

¹⁴ Kapitel 17

¹⁵ § 59 i godkendelsesbekendtgørelsen

5.6 Alternativer og ophør

Alternativer (nul og anden placering)

Ansøger finder udvidelsen nødvendig, idet ikke at udvide vil begrænse anlæggets anvendelse og i sidste ende betyde at der skal drosles ned på anlægget. Den udvidede produktion kunne i stedet placeres et andet sted, men da den nuværende placering kan rumme den udvidede produktionen uden at det vurderes at være til gener, er der ikke grund til at flytte produktionen, og efterlade overflødig gjorte bygninger på denne ejendom.

Ophør

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til påvirkning af menneskers sundhed og miljøet, samt eventuelle foranstaltninger for at modvirke en forureningsrisiko. Indtil ophøret er anmeldt til kommunen er ejendommen forpligtet til at overholde godkendelsens vilkår og IE-særreglerne uanset produktionens størrelse.

De beskrevne tiltag med rengøring af stalde, tømning af gødningsopbevaringsanlæg og forsvarligt bortskaffelse af udtjent inventar og elektronik m.v. ved ophør af produktionen er vurderet til at være tilfredsstillende, men undtager ikke bedriften for at indsende ovenstående risikovurdering.

5.7 Samlet vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger har redegjort for at ændringen af husdyrbruget, i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, ikke vil indebære væsentlige indvirkninger på miljøet. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f.eks. byggelovgivningen er ikke omfattet heraf. Byggetilladelse skal derfor opnås særskilt.

Hvis udvidelsen medfører, at indvindingen overskrider vandindvindingstilladelsen, skal der ansøges om en ny vandindvindingstilladelse.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden 19 – 28. november 2024. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 30 dage, i perioden d. 07.01 – 06.02 2025. Der er indkommet bemærkninger fra naboen i forbindelse hermed. Bemærkningerne er vurderet og indarbejdet i den endelige miljøgodkendelse i det omfang der er fundet relevant.

Afgørelsen er annonceret på kommunens hjemmeside d. 13. marts 2025.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via hjemmesiden Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 10. april 2025.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse og har modtaget kopi af denne miljøgodkendelse.

Ejer: Esben Dollerup	mail@thorupgaard.dk
Konsulent: Jakob Altenborg	jakob@miljoeognatur.dk
Part, der er kommet med bemærkninger i høringsperioden	

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed	trvest@stps.dk
Rådet for Grøn Omstilling	info@rgo.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dnvesthimmerland-sager@dn.dk
DN Vesthimmerland	vesthimmerland@dn.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforening	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk , lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk
DOF - Nordjylland	vesthimmerland@dof.dk

6.6 Stamdata

Titel	§ 16 a stk. 2.1 Miljøgodkendelse af sohold
Godkendelsesdato	13. marts 2025
IT-ansøgning	Skema nr. 243565 vers. nr. 6
Adresse	Thorupvej 42, 9640 Farsø
Ansøger og ejer	Esben Dollerup
CVR-nr.	40261842
CHR-nr.	75270
Ejendoms nr.	8847029
Telefon og E-mail	20 43 53 85 og mail@thorupgaard.dk
Ansøgers konsulent	Jakob Altenborg, Miljø og Natur
Udarbejdet af	Pernille Bildsøe Lynggaard, Vesthimmerlands Kommune
Kontrolleret af	Lise Overgaard, Vesthimmerlands Kommune

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

- 7.1 Projektbeskrivelse og konsekvensvurdering
- 7.2 Afløbsplan
- 7.3 Beplantnings plan
- 7.4 Bilag IV vurdering